

מדינת ישראל
הכנסת

ס.פ.

פרוטוקול מס' 28 / ג'

מישיבת ועדת הסירותים הציבוריים, שהתקיימה ביום
ג', כ"ח בסיון תשי"ד - 29.6.54, שעה 8.30.

חברי הוועדה -

נוכחו:

- א. אלטמן - היו"ר
- ד. בסתוני,
- ב"צ הראל
- ס. כפרית
- ב. כצנלסון
- י. ניצני
- ד. נצר

מוזמנים:

- סר. ס. צחר - ראש עיריית טבריה
- סר. א. סופר - סגן ראש עיריית טבריה
- א. ריט - חבר מועצת עיריית טבריה
- א. הפט - יו"ר המועצה האזורית בעמק הירדן
- א. רקתי - בשם הוועד המבקר של קופ"ח
- א. גולבי - "
- א. בנאי - יו"ר המועצה האזורית של הגליל העליון.

סר. הבריאות - סר. י. טרלין.

העברת בי"ח טבריה לפוריה.

סדר-היום:

אני פותח את הישיבה.

היו"ר א. אלטמן:

בקטר עם סביבת העוורים ברצוני לומר,
כי עטינו מה שעטינו, אך איננו מנסד מבצע.

אני מציעה להתקטר עם מסרד הסעד על מנת לדעת מה התפתחות העניינים.

ב. כצנלסון:

(המסלחת מתקבלת)

בהתאם לבקשתכם, הזמנו אתכם לישיבה זו.

היו"ר א. אלטמן:

מר פ. צחר:

בפניכם מסלחת המייצגת את כל הישוב בטבריה, עסק הירדן והגליל העליון. הם מייצגים את דעת התושבים על כל חלקיהם. גם בישיבות של מועצת העיריה והמועצות האיזוריות, נתקבלו החלטות פה אחד להתנגד להעברת בית-החולים לפוריה. ההיסטוריה של העניין הזה התחילה לפני שנתיים ומחצה. מיום התחלת הבניה של פוריה ועד היום, כל אותה תקופה נמסכת ההתנגדות למחשבה זו. וההתנגדות הולכת ומחריפה, ונעשית יותר ברורה ומסכנעת - ואני מקווה שתהיה יותר מסכנעת גם לכם.

אמנם כאשר עלה הרעיון הזה במסרד הבריאות בזמנו, הוא עלה כשהמצב היה אחר ובמטרה אחרת. אז עמדנו בפני עליה גדולה, וחטבו כי בגליל יהיו יותר תושבים, וכי יש לתת פתרון מהיר לבעיית האספוז אשר המצב הסתון לא יתן פתרון. אז אמר מסרד הבריאות כי זוהי תכנית לחטט שנים על מנת לקדם את גל העליה.

התנגדותנו אז הובאה בפני מסרד הבריאות לא באופן כה רציני כפי שהיא היום, באשר היתה לנו דעה מוקדמת שיוקם בית-החולים המרכזי הקבוע - לא פוריה - וכי פוריה יהיה זה בי"ח זמני.

גם אז נאמר לנו, אם העיריה יכולה לתת פתרון מבחינת טיים, חשמל, וכו' לאותו סטח שהיא סיועד לבית-חולים, הרי לא יהיה ספק שאפשר לבנות את בית-החולים.

לא היתה אפשרות לתת פתרון לחצי שנה. אולם האפשרי ביותר מבחינת סידור תוך חצי שנה. מאז עברו שנתיים, כלומר סחצית הזמן שהטפעל היה צריך להיות קיים.

הישוב בגליל איננו גדל כפי שהיה נראה אז, והמצב של האספוז בגליל, וגם פנים טבריה, הרי טבריה יכולה לעמוד באספוז של הטקום. כל הניסוקים של אז, חדלו להיות ריטליים. הזמניות למעשה עברה, ויש רוטם סמה מדובר על דבר זמני הולך להיות דבר קבע. בינתיים הושקעו כספים פי כמה וכמה - אמרו הסקעה של 30 אלף לירות, והשקיעו 300 אלף לירות.

למעשה, רוצים לראות שהאספוז יוצא מבניני קבע ויועבר לצריפים. במלים אחרות, זה מה שמגיע לישוב העברי בגליל.

מדוע אנו רואים זאת כדבר רע? - המקום הזה נמצא במרחק כ-10 קילומטרים מטבריה; הוא גם נמצא לא על אם הדרך כמו בי"ח בלינסון, או עפולה, אלא לצדי הדרך. זאת אומרת לצדי הדרך, בתוך שדה קוצים של אלפי דונמים, מנותק מכל ישוב; מקום זה גם מרוחק מפוריה כ-3 ק"מ. שום תחבורה לא עוברת לשם, אין כל תנועת אוטובוסים שם.

אין מסרד הבריאות יכול למנות רופאים טובים שם מסום שלא יהיו מוכנים ללכת לשם. אגב, הצעתי למסרד הבריאות כי לרופאים שילכו למקומות מרוחקים תינתן תוספת שכר, על מנת לעגוד הליכה זו. אם רופאים אחרים שאין אפשרות להתקיים והם אינם יכולים ללכת לגליל, אז שהם יקבלו תוספת לסכרם.

הרופאים לא יסכימו לגור בבית-החולים, כי ע"י כך הם יהיו טנותקים מהחיים, מהחברה ומכל ההווי. אם יבנו סיכונים לרופאים בתוך הסטח הזה - הם לא יוכלו לגור שם, כי טוב - יהיו הם טנותקים מן הווי החיים. הרופאים לא ילכו להתליטב שם. ואז טצטיירת בפנינו תמונה טבית החולים יהיה טסוכן בצריפים; זה יהיה כעין הקדט. וטם יהיו רק רופאים צעירים טתחילים, אשר אותם בקוטי יכסירו, ובזה הם יגלו חלוציות.

טבחית טבריה ישנה בעיה נוספת שהיא טאד רצינית, זה ענין טבריה עצמה. בטבריה יש 14 אלף תושבים, עם 13 אלף עולים. קייטות בעיות קיום טבחינה כלכלית, ולעתים נדמה לי טטבריה היא עיר בפירוק.

הטצב הוא כזה, טכיום ישנו בית החולים בטבריה, וטביבו טרוכזת אינטלגנציה בתוך העולים, בתוך הגוון הזה של יטוב עולים. גם דבר חוטבים להוציא טתוך העיר הזו. אני חוטב טאי-אפטר לעטות דבר והיפוכו: גם להכפיל את היטוב טחד גיטא, וטאידך - להוציא את הטפעל הזה.

לפני טנה וחצי, עם הקטת הטטטלה החדטה, פניתי לטר הבריאות וטטרתי לו כי נעטתה טגיאה ע"י הטטטלה הקודטת. האט ייתכן טטגיאת טהטבריה לכולם, נטטיך בה עם תום? וטפנם, טר הבריאות הודה בזה אך הטטיכו בהקטת הטפעל.

אנו חוטבים, טאף אם נעטתה טגיאה, אפטר לסצוא לה פתרון. יש לזה צורות שונות. בטלב האחרון של התנגדותנו, וזה היה בדרך לבו כי לסטטלה היה ענין להקים טוסד בניגוד לתוטבי הגליל, טבריה וכו'. כל התושבים בגליל טתנגדים, והטטטלה בטלה, עוטה בניגוד לרצונם.

טנהל טטרד הבריאות, בפגיטה אטנו, הודיע וטטר כי קיים ויכוח, וטר הבריאות טינה ועדה טוסטכת של גדולי הרופאים בטדינה. והיתה גם ועדת טטנה. טתי הוועדות הללו עבדו והגיעו לידי טטקנה פה אחד - להתנגד להחלטת הטטטלה. אולם, לטרות ובניגוד לדעת הרופאים והטנגדטים, הטטטלה החליטה לפרק את בית החולים בטבריה ולהעבירו לצריפים. וברגע האחרון הבאנו את הבעיה הזו בפניכם.

טר א. הפט: חטבתי כי בהזדטנות זו, או אולי רציתי לסטוע או בטס טר הבריאות או טר הבריאות בעצמו - טהו הניטוק עליו עומד טר הבריאות בכל תוקף, טבית-החולים לא ייטאר בטבריה. לדעתי, אם טטענו ניטוק זה, כי אז הויכוח היה יותר קל.

נכון הוא טהציבור כולו בדעה זו טבית-החולים צריך להיות בטבריה. אני כטלעצטי, היה לי קשה בטקצת להטלים עם זה, כי באטת, זהו רכוש טהוטקע בו הרבה טאד כסף. טמחתי שיטנה ועדה שהיא גם טטכה בענין זה, הרי מן ההגיון הוא לסטוע, טדוע הטטטלה בכל זאת רוצה להעביר את בית-החולים.

טר א. טופר: הייתי רוצה להוטיף כמה דברים לדברי ראט עיריית טבריה. טר צחר אטנם נגע בטאלה זו, אולם אני בתור תוטב העיר טבריה, רצוני להוטיף כמה טלים: טבריה הנה עיר שהיא טבודדת בטקצת, טחוטרת אטצעים, ודבר זה הוא הגורם העקרי להתפחות העיר;

יכול להיות טאת החולים יביאו לבי"ח פוריה, ו-10 ק"ט בטביל חולה, זה הרבה טאד. יוצא טכך, טטטפתח החולה טנותקת טטנו. יתכן וטוטב לקחת את כל הדברים הללו בחטבוון, לדעתי, דבר זה הוא טאד רציני בטביל טבריה. צריך לחטוב גם על פיתוח טבריה.

ועתה, ברצוני להתעכב על מקרה שהיה:
בן למשפחת קרובי בלקח לבית-חולים מחוץ לטבריה, והם היו מנותקים
מן הבן. זה היה יום שבת, ובשבת אין הם נוטעים.

את הסגרה אנו רואים כאן. לוקחים חולה
למקום אחר, מחוץ לטבריה, ודבר זה מקשה גם על החולה, גם על הרופאים,
על הפרסונל.

הדבר הגדול שיש לפעול הוא לעשות כל מאמצים
כדי להחזיק את בית-החולים בטבריה, ובזה בחזק את העיר טבריה.

היו"ר א. אלטמן:
הזמנתי לישיבה זו את סר הבריאות. עשינו זאת
כתוצאה מהפרסומים שהיו בעתונות. רצינו
לשמוע את דעתו בענין זה. הוא הוזמן, אך לצערי נתקבלה הודעה שהבוקר
מתקיימת ישיבה דחופה של ועדת הסרים, וסר הבריאות מסתתף בה. כנראה
שזמנה זו בקשר לסביבת הרופאים, והוא אחד מחברי ועדת סרים זו.
בתחילת הישיבה סאלתי ובקשתי לברר אם הוא יוכל לבוא. קבלתי תשובה
שכשהוא יגמור את הישיבה, הוא יופיע. ועדת הסידורים תטמע בכל זאת
את סר הבריאות לפני שהיא תחליט ותסכם בענין זה.

סר א. רייט:
ברצוני להעיר כמה דברים: סנים רבות עוד
לפני קום הסדינה סבלנו בטבריה טאי-שווי
משקל מבחינה רפואית. זהו אזור מנותק, טרוחק. זוהי הקרבה על כל אלה
שנמצאים במרחקים עצומים. אני חושב שאחת הסיבות להעברת בי"ח מטבריה
היא, שבי"ח איננו נהנה מאותם הסדורים המקובלים בבתי-חולים במסגרת
ארצית. ובזה בזמן האחרון הצרה הזאת של פוריה.

אני יכול להצדיק את הדבר הזה, וזה גם הפתרון
לכך. אולם, מכיון שדבר זה הגיע לתקופה של שנתיים וחצי אז אני כעת
בעד החזקת בית החולים בטבריה.

אינני בא להתריע כאן על האקלים שבאזור זה,
בחורף/הרוחות הן עזות מאוד. והעברת החולים לסם, זה דבר מסוכן מאוד.
ואכן הבאתי נימוק זה לתשומת לב הוועדה שישיבה על טדוכת ענין פוריה.
וידעתי שלא דאגו לזה. אין זה נוח מבחינת העברת חולה מסחלקה לטחלקה.

אין ספק שמנהלי המחלקות האלה לא יגורו
באזור זה, בפוריה. כל אחד לא יעשה זאת. אין כל ספק שהרופאים, חוץ
ממנהלי מחלקות, יהיו רופאים צעירים אשר לא יוכלו לשאת בעצמם באחריות
כשרופא ייעדר. אני חושש מאד מפני כך שרופאים צעירים בעלי רמה,
לא ירצו לשבת סם. אנו כרגע, עובדים בבית החולים טבריה עם 50% של
צוות עובדים, וזה לא מבחינה חסכונית; ד"ר ג' בין מתאמץ מאד מאד לחפש
רופאים טובים לבית-חולים טבריה, אך הוא איננו מצליח. ואינני רוצה
לנגוע בשאלות הפרסונל בבית החולים וכו'.

סר א. סופר:
ברצוני להוסיף לדברים שנאמרו ע"י ראש עיריית
טבריה. סר צמד נגע בשאלה באמרו: תוסבי טבריה
מונים 17-18 אלף איס, אשר שליט מהם עולים חדשים. וידוע מצבם הכלכלי
של העולים. והיה, אם נמצא חולה במעברה של טבריה, הרי צריך לקחת את
החולה במונית ולהעבירו לפוריה. משפחות רבות לא תוכלנה לבקר את החולים
סלהן, לא תוכלנה להגיע לבית החולים מסיבה פשוטה והיא, כספית. וידוע
לכל סבוקר חולים זהו עודד רב לחולים. וכאן, החולה יהיה מנותק מספחתו,
ומספחתו תהיה מנותקת מהחולה, כי לא כל אחד יכול להרשות לעצמו לנסוע
במונית עד סם, וזו דק מבחינה כספית.

סר בנאי:

אין זו הפעם הראשונה שהוזמנו לבירורים
והוכחות בענין זה.

בזמן הטנדט היה נהוג, שהבריטים היו סומינים
עולה בלתי-ליגלי ומבקשים אותו להוכיח, למה לא צריך לגרש אותם מן הארץ.
הוא הדין כאן: צריך לבוא סר הבריאות ולבקשו, להוכיח לנו, מדוע זה לא
צריך להיות כך.

עם העברת בית החולים לגליל, הדי
יצטרכו האנשים להרגיל עצמם לאיזור רמה רפואית אחרת. כדי להגיע
לטבריה אנו צריכים לנסוע 70 ק"מ, ואין זה טרחק קטן. אולם טבריה זאת
צומת דרכים. העברת בי"ח, זאת אומרת לעקור ענין זה ממקום מרכזי
ולהעבירו למקום אחר; דבר זה איננו טוב לא בשביל החולה וגם לא בשביל
הבריא. דבר זה איננו סתייטב, לדעתו.

אנו בכפר התאספנו, ודינו בענין ההסקעה
היסודית, וברגע זה ההסקעה איננה קובעת. אני אומר, כי אנו צריכים
אומץ לב ולהגיד שנעשתה שגיאה.

זאת ועוד: נכון, בית חולים טבריה איננו
עומד על רמה. אז לא די בעובדה נמצא על רמה זו, עושים אותו דבר בפוריה.
אם פוריה תקום, הרי אנו מאבדים בזה את התקוה. ולכן, מוכרחה לחול
תמורה בענין זה. ואזכיר כאן את הפסוק האומר "אין דבר יותר נכון
מסבל עקום". נעשתה שגיאה, וצריפים אלה לא ילכו לאיבוד.

סר א. רקתי:

באשר לנו שהיטיבה של ועדת השירותים
נדחתה רק כדי לתת את ההתפתות סר הבריאות.
יתכן ויקראו ישיבה שניה של הועדה ובה ישתתף סר הבריאות, ועם כל הטורח
הרב, אנו נהיה מוכנים לבוא עוד פעם כדי לשבת איתו, ולסמוע אותו, ואולי
נצליח לשכנע אותו בהסברותינו.

אנו כולנו איננו מוסחים לעניני בתי-חולים
ומרכזי בריאות. אולם אנו רוצים להבין, מה טוב לנו ומה רע לנו. ולכן
סוכנענו בזה שהסר טיבה ועדה של מוסחים ומהנדסים, והיא חקרה ומיצתה את
כל הילך המחשבות שלנו. ולא מנחנו צריכים לתת את הניסוחים כדי לשכנע.

אני מציע שוועדת השירותים תזמין אותה
ועדת חקירה ותסמע את חבריה או את נציגיה, מה הם הניסוחים שלהם.

אגיד בקצרה: אין לשים את הדגש על
ההסקעות שנעשו, וזמנכם ההסקרו הלקעות טחנות וכבודות. וכפי שאמר קודם
לכן סר בנאי, כי נעשתה שגיאה לא קטנה. וברור הוא, כי כל המסך שייצשה
בפוריה, יהיה כרוך בהוצאות פי כמה מההסקעה שנעשתה. כל שנה תהיה
הסקעה נוספת.

את הצריפים שהוקמו עד כה איננו זורקים.
ויטבן הצעות, ואחת מהן היא של "מלבן" (ב"צ הרמל: לא ע"י "מלבן"
הוצעה ההצעה).

כאשר אמרתי, איננו מוסחים, אנו מזרחים
ואין זה מתפקידנו להקים בתי-חולים. קראנו כי סר הבריאות עשה חוזה
עם "מלבן" להקים מרכזי לזקנים בנהריה; הדי באותם הפביליונים של פוריה
אפשר לשכן את אותם זקנים. נשאלת השאלה, מדוע להקים בנהריה כאשר קיימים
המיבנים בפוריה? מסורים 200 זקנים בנהריה, ויטבה אפשרות לאכסן עוד
159 זקנים בפוריה.

אני מציע שינצלו את פוריה בתור פור
עבודה לחולי נפש כרוניים. חולי נפש אשר להם אין מקום בבתי-חולים
לחולי נפש. הם יוכלו לשאת את עצמם. המקום יתאים לטטרזה זו.

(ב"צ הרמל: אגני סבטיח לך סריפה גדולה טאד אם תעסה זאת).

אגני סאלתי סיד את אותה סאלה, וענו לי
סאין סכנה לכך. אגני חושב שבסג אגני סקצוע בותגים חסס תסובות, והיו
חססה רופאים. יכול להיות שהתסובה הזאת איננה בכונה. ואגני מציג זאת
על שולחן הוועדה הזו את הדבר הזה כהצעה.

אלטרנטיבה סניה: סה עוטיס לאספוז
תוסבי הגליל? - ססרד הבריאות בהסתתפות תוסבי הגליל יתכנו סקום
אחר לבית-החולים הדרוס, הנכון. בי"ח זה יוקם תוך 3-4 שנים. אז היתה
הצעה שהוועדה הציעה: לסכלל את בית-חולים "סווייצר", כי תוך סנתיס-סלס
לא נעסה ולא כלום בבי"ח זה. צריך להסקיע הסקעה המתקבלת על הדעת.

סרכז קופת-חולים הציע לססרד הבריאות
את הבנין סל בית-ההבראה, לתקופת הסעבר, על סנת לעזור לצרכי פתרון
האספוז.

לדעתנו, סגי הדברים הללו: סכלול בי"ח
סווייצר באופן זסני, וסכלול בית ההבראה סל קופת חולים עד סיוקס
בית-החולים הסתאים לסקום הנכון, ע"י כך אנו נפתור בעיה זו. אנו מצייעס
זאת לסר הבריאות לפתור את הסבוך שהוכנסו בו כולנו. גם נציגי ססרד
הבריאות הכירו ספוריה זה לא פתרון טוב.

סמוך התפתחות הדברים, הסתבך כל הענין,
ולכן אנו מצייעס לצאת סהסבך הזה לרצון התוסבים וגם בכירון חוות דעת
סל אגניס סקצועיים. אנו רוצים סחברי הוועדה יסקלו את הדברים האלה
ואולי יאפסרו לנו עוד פעם שיחה עם הסר.

ב"צ הרמל:

ככדי להבהיר את הסצב, הייתי רוצה לסאול-
סורה סל סאלות:

(א) האומנם התנגדות לפוריה סל כל אותם
באי כוח פה היתה סלכתחילה?

ואנו איננו סהיום הראסון בסדינה, - האם
באותן הססיבות היתה סגיאה סל בן-אדם אחד סאס ססור לסדינה, ססור לעניני
הבריאות? האם לא היו רבים בדעה, באותן הססיבות, להקים בי"ח דוקא
בפוריה?

(ב) סה הסתתפות סבריה בהחזקת רופאים
לאיזון בי"ח שלה? סותר סוף סוף להעיר את הסאלה: סהי הסתתפות סל עיריית
סבריה בבי"ח זה סקיים? וסה תהיה הסתתפות אם ייסאר בי"ח סבריה?
אגני סדבר על ההחזקה סל בית החולים.

האם לא ידוע לראס עיריית סבריה סבית חולים
הכי גדול סל העיר הכי גדולה בסדינה נסצא בסרחק סל לסעלה ס-10 ק"ס
סל-אביב, ונצצא בצריפיים יותר גדועים ספוריה?

אגני הייתי רוצה לסמוע סהו היסוד הסוסדי
סל סבריה לתבוע יותר סאסר יס לרובו סל היסוב סל תל-אביב, הן בסובן
ססרחק והן בסובן המיבנים. תל-הסומר הוא בית-החולים הגדול ביותר בארץ.

(ג) סה היו ההצעות החיוניות בזמנו,
כאסר בררו את הסאלה, וסה הן עכסיו?

אגני חושב סאת סלון סבריה אפסוד לססס כבית-
חולים. סהי ההצעה החיונית? לא סמעתי כל הצעה חיונית לא רק פה, אלא
גם בהזדמנויות אחרות. אל תגידו - סבריה עליה, כי זהו סיר לעתיד הרחוק.

אם כן, מהי ההצעה? האם יש להסיק מסקנות - להסתפק בבי"ח בטבריה?
או האם לא ידוע לכם שאם להרחיב את בית-החולים טבריה ל-180 מיטות,
יעלה יותר מגמר פוריה, במובן הסדורים לרטה די גבוהה?

לא
אם כן, מהי ההצעה החיובית? ללא סתן
הצעה חיובית, הייתי רוצה שתצאו מהחדר הזה.

אל תסתכרו על דו"חים של טומחים, אטר
ודאי, לא קראתם אותם עד הסוף. ישנה התאבקות קשה לפתרון הסאלה.
בטעם מה אתם טוענים.

הסקעה של 300 אלף לירות לפני 3-4 שנים,
אולי סכום זה היה לא-בלום אז, אז האם באמת הסקעה של סכום זה היא
לא-בלום עתה? לא ספעתו סום הצעה עד כה כיצד להסתמס בפוריה בצורה
יעילה.

(ד) האם באמת בטבריה הרטה הרפואית תהיה
יותר גבוהה מאשר בפוריה? האם אתם בטוחים בכך? האם ידוע לכם שהרטה
בטבריה מבחינת האקלים, לא נוח לרופאים, לא לאחיות ולא ליתר הפרסונל
המקצועי?

הזכירו רוחות בפוריה, - אין זה גורם סלילי.
האם אתם רוצים לקבל רק את הגורם הסלילי בפוריה, כאשר האקלים הקייצי
בטבריה הוא ללא בטוא? האם אין סלילה באקלים החם שבטבריה בימי הקיץ?

אני שואל כל זאת, בכדי לומר לכם
שהסאלה איננה כה פשוטה, ואי אפשר להגיד כך ולא אחרת.

אני חושב, לסטל, שהרופאים יסכימו
יותר לגור בפזון בפוריה מאשר בטבריה. אולי פוריה יהיה מרכז אם יהיה
סם בית החולים; אולי יהיה סקום זה מרכז יותר קל ויותר נוח ל-3/4
התושבים. בפוריה רצו כל אנשי הגליל, וזאת בקשו פה אחד כל באי-כח הגליל.

האם לא ספעתם את כל הניסוקים, והאם רק פה
צריכים לסטוע את הניסוקים על ההחלטה להסטיך בפוריה?

לאור כל הנאמר על ידי, הייתי רוצה לסטוע
תשובה, ובעיקר הצעה חיובית.

ד. נצד:
שאלותי תהיינה פחות מקצועיות, כי אני מודה
סמחוץ לקריאה סתוך העמונות הרי ידיעותי
לא התרחבו.

אינני יכולה להציג שאלות כאלה כפי שהציג
חבר הכנסת הראל, אשר בחלקן היו כבר תשובות על השאלות שסאל.

אני רוצה לדעת כמה דברים על סנת לקבל
עמדה: פה יושבים אנשי הגליל, וודאי יש להם דעה ברורה, החלטה ברורה,
סחשבה ברורה לגבי בעיית האספוז בגליל. האם כולכם באתם לידי דעה,
שהסקום הטוב ביותר והמרכזי ביותר לאספוז יהיה טבריה?

(ב) לפי הסצב הנוכחי, האם לדעתכם בית-החולים
של טבריה יכול לאספוז בפידה מספיקה עד פתרון הבעיה בכלילה? מה הם הסכלולים
הדרושים לבי"ח טבריה, ומה הן ההרחבות?

(ג) האם לא היו לכם דיונים ויסיבות עם
סר הבריאות בכל הבעיה? אם היו, מה הן הדעות בענין זה?

(ד) האם למרות כל ההחלטות שהיו במסדר הבריאות הנוכחי, או הקודם, - היו החלטות אחרות?

(ה) האם ועדת הסוסחים בדקו רק מבחינה רפואית, או הם נפגשו עם באי-כוח הציבור? לנו לא ידועים הנימוקים של ועדת הסוסחים. ברצוני לדעת, על ידי מה סמכה ועדת הסוסחים?

(ו) דובר כאן רבות על קסיי התחבורה, והתושבתי מאד מהסברה שלכם וכו'. מהי דעתכם: האם ע"י שכלולים טכניים - פתיחת כביש - כבישים נטללים אצלנו - בעיה זו לא היתה נפתרת?

(ז) רצייתי לשמוע את חוות דעתכם: האם אין פתרון, או האם הדברים הללו אינם ניתנים להחלטה, להטלצה? אם כן, מה יכולה להיות חוות דעת אחרת?

מצייין, כי אינכם מחוייבים לתת עצות לניצול הטייבנים של פוריה שהוקמו עד כה.

(ח) מה הן ההצעות בטח האספוז במקום זה? מה יכול להיות יעיל - לשכלל או לא לשכלל?

(ט) בעיית צורת העובדים הרפואיים: אני אינני יכולה להסכים למה שנאמר כאן, כי ל-17 אלף תושבי טבריה לא חם, ואילו לצורת הרופאים יהיה חם.

ב. כצנלסון:
אנו נמצאים כאן כאנטי ציבורי מכל הסכבות, הטייבנים לא רק את טבריה, אלא את כל הסביבה.

ברצוני לשאול: היכן אנטי הגליל התחתון? אולי יטבה עוד דעה, טובה בדעותיכם? היכן אנטי סג'רה?

ביחס למה שנאמר כי פוריה טרוחק מן האוכלוסייה, ברצוני לומר כי אני יודעת את הבעיה הזו, ואני יודעת כי היא מאד חסודה. אולם יחד עם זאת אני יודעת כי מוסדות קופת-חולים נבנו תמיד כ-2-3 ק"מ מהטרכוז. הנה, בי"ח "קפלן" גם כן טרוחק; בי"ח האוני-ברסיטאי אותו עוטדים להקים גם כן בריחוק מן האוכלוסייה וכו'.

שמעתי וקראתי מתוך העתונות בטעה שהוחלט על פוריה. היתה החלטה כי טבריה תספק מים, חשמל ועוד. מה היו הגורמים והטייבות שכן הוחלט?

בי"ח סוויצר הוא בטביל אוכלוסיית טבריה, - וטוב אמר סגן ראש העיר, זוהי אוכלוסייה נכבדת מאד. אולם עד כמה שידוע לי, נמצאים בבי"ח זה כ-20% מתושבי טבריה, בו בזמן שיש 17-20 אלף תושבים בטבריה. אם אני מכפילה את הטודוס הזה, אז מתקבל אחוז הרבה יותר גדול.

זאת ועוד: מהי עמדת העיריה כיום? מה הם הכלים והאפשרויות שלה? מה העיריה הזאת יכולה להעמיד בפני אותם הגורמים שיוכלו עכשיו לבנות, ובכלל מה יכולה העיריה להגייט לבעיה זו באספקט אחר?

בנוגע לרמת הפרטובל הרפואי: אנחנו גם עכשיו קראנו, וכן אנו יודעים, שאף עתה מתלבטים בבעיית רמת הפרטובל שיהיה מוכן ללכת לטרוחקים; יתכן ושוו איננה שאלת טרוחקים, אולי זו שאלת התנדבות. אולי יש לעודד אותו רגש התנדבות ספעם בלבות הרופאים הצעירים האלה.

ט. כפריית:

במידה שוועדת כנסת יכולה להתערב בענין ועלולה להיות גורם חשוב בבעיה זו, הרי יש להצטרף לעובי הקורה הזו.

300 אלף לירות שהוטקעו שם זה סכום נכבד מאד. ולטרות שבעמותות היו ידיעות שהיו ועדות וכו', הרי לאנו לא נכנסנו לעובי הקורה הזו.

אני מקבלת את הנימוקים שנאמרו ע"י תושבי טבריה ותושבי הגליל, על ריחוק המקום. אע"פ את תשומת לבכם לכך, סבי"ח אליו מטתיך הכפר שלי נמצא במרחק רב מאד.

בי"ח צפת עמד להסגר. ענין זה הובא בסלב מחילתי ואכן החלטנו לטובת צפת. זה היה בסלבים ראשוניים לפני שנעשו צעדים מסטיים.

רציתי לשאול כמה דברים: רק היום שמעתי גם מפני ראש עיריית טבריה, וגם אחרים לא הכחישו, שאטנם היתה הסכמה לפוריה. אולם התפתחו אחרת הדברים. אבל נאמר, כי לא היתה התנגדות, יתכן וההסכמה לא היתה בלב שלם. ולכן אני שואלת: האם לא היתה הסכמה סלכתחילה בעד הרעיון הזה?

עכשיו התעוררה שאלה אחרת: מה זכותנו הקונסטטוציונית לקטץ במקור זה או אחר; הרי זה המקום היחידי לדון בו.

היו ועדות מחקר, והתשובה שלהן היתה סלילית. והנה סר הבריאות שעליו חלות התוצאות הללו, עושה את שלו. יתכן ואנו נמטיך לדון בענין זה. יתכן ונשמע את ועדת המומחים, אולי נבקט את החלטותיה. על כל פנים, זאת אחת התשובות שעליהן נסען.

ואם התוצאות של הועדה של המומחים נמצאו סליליות, והסר למרות הכל עושה כאסר הוא עושה, אז יש לנו איזה פתחון כדי לתבוע דיון.

סר הבריאות י. סרליון:
אבקט את סליחתכם, לא יכולתי להסתחרר לפני כן.

ט. כפריית:

אנטי טבריה הסבירו שזה מקום מרכזי, לא הוטבר לי כל כך מדוע אנטי הגליל, טיט להם כביט קצר יתכן ובטבילם אין הבדל אם ביה"ח יהיה בפוריה או בטבריה.

היו"ר א. אלטמן:

לידיעת הסר, אנו קבלנו בזמנו בקסה טעיריית טבריה, מהסועצות האזוריות של הגליל העליון, שהם רוצים לבוא ולהרצות בבעיה פוריה. בקסתי אותם לדחות זאת עד לסובך אדעה.

שמענו פה בתחילת היטיבה, את הנימוקים מדוע הם בעד טבריה ונגד פוריה, ולאחר מכן חברי הוועדה הציגו את טאלותיהם.

לפני שאנו נמטיך בהסך הטאלות ובמתן תשובות, הוועדה היתה רוצה לסמוע את עמדת סר הבריאות או מסרד הבריאות בבעיה זו, בכדי שתהיה לנו תמונה יותר מוסלמת.

סך הבריאות י. סרלין:

קודם כל אני רוצה לומר לחברי הוועדה -
אין סכסוך בין משרד הבריאות מצד אחד, לבין
עיריית טבריה והמועצות האזוריות בגליל מצד שני. הסכסוך הוא פנימי
מצלי, ואז הוא יותר קשה.

אין הטסטלה חייב להקים בית חולים במקום
טעיריה רוצה ובמקום סמועצות רוצות. הטסטלה מתכננת לפי קווייה היא.
לגליל בחוץ בית-חולים.

(ב) אין הסדובר הוא על איזו תכנית שהיא
רק בבחינת הצעה וצריך לגשת עכשיו להגשמתה; יש ויכוח, לגשת להגשמה
או לא לגשת להגשמה. אז נשמעים כל מיני שיקולים. ואין מקום באשר אנו
עומדים בפני עובדה מוגמרת.

(ג) אנו איננו האבא של התכנית הזו.
אני מצאתי את פוריה בבנינה כאשר נכנסתי לתפקידי.

(ד) אנו הסקענו בפוריה עד כה 405 אלף
לירות ו-126 אלף דולר, ביחד זה 631 אלף לירות.

ועם

נקודה נוספת: בקרתי בני"ח סוויצר בטבריה,
כל אי-הבנות בעניני בריאות, הרני כשר הבריאות הייתי צריך לסגור מיד
את בני"ח זה. ואם אינני סוגר, אז זה מסום שאין כל תחליף. אחדים
מחברי הוועדה ודאי מכירים את בני"ח סוויצר, ואם אינכם מכירים אותו, כדאי
לכם פעם לגשת ולראות מה זה; כפו לפני 100 שנה, כשהיו מציגים הצבות,
והתפאורה זה בית. במקום התפאורה יש שלט על הבית - בית-חולים.

נקודה נוספת: לתקן ולספר את סוויצר
זה בלתי-אפשרי. להרוס ולהקים בנין חדש - כן.

והייתי גם בפוריה. בפעם האחרונה הייתי
בפוריה בחול הסועד פסח - לפני כמה חדשים - ראיתי את הבנינים. הם יכול
לקום מוסד אשר מבחינה טכנית רפואית יעמוד על הגובה. ולחברי ועדת הסידורים
כדאי לראות זאת.

אז בא הניסוק - זה רחוק. ודאי כסבית-חולים
נמצא בתוך העיר זה הרבה יותר בוח, ואינני רוצה לחלוק על כך. טבריה
עליה זה לא טבריה. אני רוצה לשאול אתכם: האם כל בתי-החולים שלנו
נבנו בתוך הערים? האם כשבנה בני"ח ביילינסון, נמצא בתוך פתח-תקוה או
בתוך רמת-גן? היכן נמצא בית-החולים תל-הסוסר? היכן נמצא אסף-הדופא?
"איתנים" - יאטרו לי סזה לחולי שחפת ומוטב שהוא נמצא מחוץ לעיר.

ועוד: אילו הייתי ראש עיריית טבריה כי
אז הייתי בעד פוריה. זה קרס קפליצה לפיתוח טבריה. אני מניח שאנשי
טבריה חושבים על התפססות, על התרחבות. בעוד 5-6 שנים פוריה תהיה
מרכז טבריה, או תהיה פרבר טבריה.

זאת ועוד: נכון שאינני קסור לבעייה זו;
קבוצת בעלי הון מקומיים וטאטריקה, ד"ר וולף עומד בראשם, עומדת להקים
סנטוריום בפוריה. אינני יודע אם יש צורך בסנטוריום, ואינני רוצה
לנגוע בסטח זה.

היו הוזים רבים במדינת ישראל, וטבריה לא
צריכה להיות מקום עונתי בלבד, אלא, אני רוצה להפוך אותה לכל הסנה.
אני יודע שאם לא נקים את בני"ח פוריה, אז הסנטוריום גם כן יוקם; ואם
לאו - הסנטוריום לא יוקם.

הבעיה העיקרית בסבילי היא: מה לעשות.
עם 631 אלף לירות שאנו כבר הסקענו בפוריה? האומנם אנו כה עסירים?

צריך עוד 60-70 אלף לירות להסקיע סם, ואת מחלקת היולדות להקים 100 אלף לירות. כלומר עוד 160 אלף לירות אנו צריכים כדי לגמור את בית-החולים פוריה. וכל אלה שאומרים שצריך לחסל את פוריה, אומרים יש תחליף אחר. ואני שואל: מי מוכן לקנות את פוריה? הם אומרים, אולי ימצא מישהו. אני אומר: אסור לנו לעשות זאת. גם אילו נמצא קונה, אז יקח שנים עד שנקים בית-חולים כזה, וזאת מבחינת האמצעים. לא נקבל אמצעים, לא מפיתוח ולא מהאוצר. וזאת אומרת, שאנו צריכים להיסאר בחורבה הזאת של סוויצר.

מנימוקים אלה אנו נמסין בהקמת בית-חולים פוריה. מציגים לי את השאלה, טרופאים לא יעברו סם. הילתי בסוויצר ואכלתי צהדים טוב, ולא נתקלתי בבעיה הזו - טרופאים לא יעברו, אחיות לא תעבורנה. הם אומרים: אם יתנו לנו סיכון, אז אין בעיה. ואם תהיה תחבורה - גם כן טוב. מה עשו בתל-אסומר? האם אין תחבורה לתל-אסומר? יש הבדל בין ויעבד ובין מציאות.

אנו עומדים בפני עובדה קיימת, וכך צריך

לגמור.

מר ט. צחר:

לפי השאלות שנשאלו כאן, על חלק מהן כדאי לעשות סימפוזיון; ולא כאן המקום.

אני רוצה לסכם לעצמי: אילו עמדה היום השאלה - צריך להקים בי"ח בהסקעה של 160 אלף לירות, אז אין חלוקי דעות על כך. אין לנו הצעה קונקרטיה. פירוטו של דבר, כי לגופו של ענין, אין להתעלם מההסקעה שנעשה, ואין חלוקי דעות על כך. ואז נשארים הנימוקים שלנו ללא תשובה.

נשאלנו: האם היתה התנגדות מלכתחילה?

- היתה התנגדות כוללת מלכתחילה. וישנו מכתב על כך מיום 18.3.53 (קורא את הצטטה שבמכתב זה).

חברת הכנסת כצלסון שאלה, על יסוד מה נתפרסם מה שנתפרסם בעתונות: - כל מה שנכתב בעתונות אין לזה כל יסוד של אמת, כי כל העתונות דצתה להעביר זאת על פסים פוליטיים - אין לזה שחר. בטעות, כאשר חסבו להקים את פוריה, דובר על עסירית מהסכום הזה - על 60 אלף לירות, - גם לזה התנגגנו.

נשאלתי: אם עיריית טבריה יכולה לספק

מים, חשמל וכו', אמרתי: עיריית טבריה מוכנה להתחייב אם זה רק לחצי שנה, מסום שהובטח לי שפוריה תהיה גמורה תוך חצי שנה, היא מוכרח לקום תוך זמן זה. והתחייבתי על כך.

אם נעשה מסגה אז יש אפשרות לתקן אותו.

בקסתי פגישה, וטענתי שהסגיאנות הן הרבה יותר ממה שנעשה עד כה.

נשאלתי: מהי הסתתפות עיריית טבריה בהחזקת

בית-החולים? - אינני יודע, איזו סייכות יש לענין פוריה.

13 אלף עולים מעירק וממרוקו נקלטו בטבריה,

ונקלטים בקליטתם, עובדים בסירותים סוניים; ועוד 25% מהאוכלוסיה יוטבים במעברה ועיריית טבריה מספקת להם שירותים חיינם. (ב"צ הראל: מהי הסתתפות עיריית טבריה חוץ מהמעברה?)

אסאל אותך אחרת: מהי הסתתפות עיריית

תל-אביב ורמת-גן בקליטת רבבות ומאות אלפי העולים האלה? (ב"צ הראל: ישנה חלוקה מסויימת. סר הנריאנות י. סרלין: יפן שייכת לתל-אביב. בתת דוגמה לא טובה.)

בתתי דוגמה די טובה.

אני חושב שהעומס הזה על סבריה הוא די כבד, ועדיין לא הגיע הזמן שהעיריה תסתתף בנוסיה בעול האספוז. התשובה היא: עיריית סבריה איננה מסתתף בכלום. מה גילית כאן, חבר הכנסת הראל, אינני יודע.

אני סבור, לאור המדיניות של סד הבריאות, שבוודך כלל בסך הזמן האספוז צריך לעבור לדטויות המקומיות, וסבריה לא היחידה תהיה בסלב זה. אז הקמת פוריה מחוץ לתחום המוניציפלי של סבריה, תהיה לסוא, מסום סטבריה לא תיסא בכך. יהיה זה אזור מפורז. כיום זה מצב הפוך, האימפריה שלי קצת מתפוררת.

אני סבור, שפוריה היא ענין לעוד 25 שנה. נגיע למצב זה כסיהיה ייצוב בחיים הכלכליים, ואנשים יתחילו לבנות וילות וכו'. המרחב הזה של סבריה עליה ופוריה זה לא ענין של 20 אלף תושבים.

סבריה יכולה להיות אחד ממרכזי הבריאות, בלי הסטחים העצומים אשר הונעים את האפשרות. מוטב להצטמצם בטטח.

הצעותינו הקונקרטיות הן: מדוע סבריה עומדת בתוקף על כך? - בודאי יש סוני בנימוקים. אנחנו לא היינו רוצים להגיע לוועדת הכלכלה של הכנסת, כפי שהגיעה צפת. ועדת הכלכלה דנה כיצד להציל את צפת. יתכן בסלב יותר מאוחר, סבריה תהיה על השולחן הכנסת. אנו חרדים מאד על מה שמתרחש בעיר. אנו חרדים מבחינת האמצעים.

המרחק בין סבריה לטבריה עליה הוא 2 ק"מ. סבריה עליה נבנית כהמסך רצוף לטבריה. בסוף שנה זו יהיו 700 מספתות פירוטו של דבר - סירות תחכורה פנימי של כל 10 דקות כאוטובוס. ועד אשר יוקם בית-החולים שם הרי הוא ימצא בחוץ יטוב סיהורה מחצית מהושבי סבריה. (נ"צ הראל: מהו הפתרון שלכם עד אז?)

תושבי הגליל היושבים במקומותיהם בכל החנאים מגיע להם משהו, על כל פנים פרימט, כדי שהיטוב יוכפל. לכן אנו אומרים, בית חולים צריך להיות לא באריפיים. על כן, כפתרון ביניים, אנו אומרים בית חולים טרויצר בסכלרלים, בחוספת של 30-40 מיטות. את יש להטקיע עוד 170 אלף לירות בפוריה, אז אני אומר מסכום זה יוטקע בחוספת בנין וסכלול הבנין של בית חולים טרויצר, ולתת את הפתרון לאספוז לתקופת המעבר. אנו רואים בזה את הפתרון. נסאלת סאלת התסקעה בפוריה, אולם את נעשה את החסכון כמה בניזין יטרפר בנוסיעות, חלקי חילוף סירותים בקור חולים וכו', במטך כמה שנים, הרי כל ההוצאות הללו יהוו הטקעה כפולה ומיותרת. מדוע נעשה זאת?

עתה אין לנו הצעה קונקרטיה לפוריה. אז הוטקע דבר, הוקמו צריפום, אולי בעוד שנה ימצא משהו סתאים לפוריה וינצלר את מה שהוטקע שם. ולמה להתמיד בהטקעה אחרת שנה-שנה?

בענין האקלים בטבריה, כרצוני לומר כי לא אטנה אחרו. אני חושב שהוא הסתנה הרבה מאד מאז עוברי לגור בטבריה, ואני גר 27 שנים בטבריה. ואני מעדיף עד היום לסכב - וכבר סככתי בסרויצר פעמיים - בסרויצר עם כל אי-הסכלרלים.

מר א. הפט: יכולתי לענות על השאלות של חבר הכנסת הראל. אנחנו היושבים בעמק הירדן מונים 10 אלפים נפש, וחסכנו שהפתרון לאספוז תושבים אלה צריך להיות מוטל על קופת-חולים. אנו חושבים כי יש לנו זכות של מקומות, אחרי הכל אנו יושבים במקומותינו זה 40 שנה; חסכנו, סקופת-חולים תקים, במקום בית-חולים טוב, מסודר אשר יספק את כל הצרכים של כל האזור. וסבור הייתי כי הגיע הזמן שיהיה בית-חולים טוב.

התחשכנו בהסקעה שנעשתה, ואעפ"י כן אמרנו כי איננו עשירים, ודמזנו כי יהיה מאמץ מצדנו, מצד מסקי עמק הירדן בענין האספוז.

תכינו, אחם יכרלים בעצמכם לבחון זאת אין כאן רקע פרליטי. בכדי להמליץ על עצמי, הדיני אומר שהנני יודי טוב של ישראל טייכר ז"ל. אם טייכר היה חי, והיה שכל מפעלו הוא לא לטובת סבריה, לא לפיחוח סבריה וכו', כי אז היה מצטרף לדעתנו, והיה כוחר בסבריה עליה.

למען פתח את פוריה, זה מוכרח להיות על חשבון פיתוח סבריה. זה מוכרח להיות כך. כאשר אני מדבר על סבריה אז אני מדבר בעל מחוץ המעסיק 50% מהאובלוסייה. ענין סבריה בשביל כל המחוז הזה, הוא ענין רציני מאד, ואני כמרח שהקמת בי"ח בפוריה תנחת מהלומה חזקה על כל התושבים באזור זה. סבריה לא תגיע לדיון כמו צפת, ואינני בטוח כזה.

מארתה הנחה סארלי היה לנו איזה שהיא אינטרס, אז אנו חושבים כי המקום איננו מתאים. אינני רופא, אך לעתים קרובות הנני פצינט. ואני מכיר את הסביבה היטב, ואני עם רבים אחרים כמותי הננו מודאגים מהרווחת סבריה. כפי שאחם אומרים שבתי החולים הגדולים, כמו בילינסון, תל-השומר וכו', נבנו גם כן בריחוק מה הרי פוריה איננה דומה למקומות אלה. שטחי בתי-החולים שהוזכרו כאן הם מיטוריים, ואילו פוריה נמצאת באזור הררי.

בזמן ששמעתי על ההסקעה - וחברים|יכרלים להעיד בי - בטמעתה שהוסקע סכום של 600 אלף לירות, אז לא היה לי כוח פנימי לסרב, ואני מאד שמחתי כשנאמר לי שהוקמה ועדה להתליט בענין זה, והיא היא שתחייב אותנו.

בניית פוריה היחה הדדית.

והיה לי פחד, איזה שהיא מעצור פנימי להצביע נגד. אתה כבוד הטר, דרלג על זה; תאר לך שהוועדה היחה מחליטה בחיוב. אמרת לנו, כל מיניח ועדה מטובי הרופאים, מטובי המהנדסים, והוועדה החליטה לטובתנו. אז כיצד זה יכול להיות שבכל זאת אתם ממטיכים בפוריה? הוועדה איננה מתנגדת לסבריה. ואין לי הצעה אחרת מאשר לבקש את ועדת הכנסת לשמוע - זה לא מקרה היה - לשמוע את חוות דעתה של הוועדה.

אני יודע מה זה 600 אלף לירות. אולם זאת אציין לכם, כי לא יהיה אף אחד שיצליח לארגן חבר רופאים, אחרים וכו' שילכו לפוריה.

כ"צ הראל: מה הצעתכם לפתרון כרגע?

מר א. הפט: הצעתנו היא, כי במשך 3-4 שנים יקום בית-חולים מדובר, הראוי לאזור זה, המיושב מאנשים החיים חיי עבודה קשים. אנו יכרלים ומוכנים במידה יכולתנו, לעסות מאמץ גדול, עד אז...

שר הבריאות י. סרלין: אחת יודע שהוועדה דחתה את תכנית סבריה עליה.

מר א. הפט: עד אז מתקבל אצלי המרע, שאפשר כ-170-160 אלף לירות במשך שנתיים-שלוש, לספק את צרכינו מתוך פרספקטיבה סיקורם בי"ח במקום הנכון עד אז.

מר בנאי:

כל מה שנאמר על ידי כבוד השר זה לא מקיל עלינו. 300 אלף לירות לא הקלר עלינו על אחת כמה וכמה ש-600 אלף לא מקילים עלינו. אנו יודעים להעריך הסקעה זו. למרות כל אלה, ואעפ"י כן, אני אומר שאקלים הארץ איננו קנה-מידה. חכנית הארפירה בעפולה עומדת זה 20 שנה. ובכן, זה איננו קנה-מידה לגליל; קנה-מידה כזה לא קיים אצלנו.

אני רוצה לחזור בפני כבוד השר על איזה דוגמה: פעם הייתי חושב נס-ציונה וכיילינסון היה כשבילנו החושבים קרוב מאד. אינני מחנצה בין תל-אביב וטבריה. בטבריה יש 17 אלף תושבים. ואנו אנשי הגליל, נוסעים 70 ק"מ עד טבריה. ובכדי להגיע לפוריה צריך לנסוע עוד 10 ק"מ. (ב"צ הראל: ישנו בכיש ישר המסך הכביש הקיים). מהגליל העליון אין לעת-עתה דרך כזו. ולכן אני אומר, קנה-מידה כזה איננו בגליל. אין זה כעיה של קילומטרים. טבריה זו עובדה קיימת, היא מרכז לגליל.

אם חברי המרכז לבקר בכית-החולים פוריה הרי עד שהתחבורה תגיע לממדים כאלה כפי שתוארו כאן, עד אז אנו "נרצח" המון ימי עבודה. עשינו חשבון ומצאנו כי נצטרך לבזבז זמן יקר. הקילומטרים אינם דומים בארץ-ישראל. זאת עובדה קיימת. אני אומר לכם, כי זוהי חבלה בטבריה.

זאת ועוד: פוריה לא תהיה מרכז בשנים

הקרובות.

אני מוכן לחת דוגמה נוספת: הקימו בגליל עיר על יד דאש-מינה וסמה חצור. ועתה כבוד השר, חכרון המדינה זה ענין של הממשלה; אולם מוכרח להיות בחוכנו אומץ לב כדי להודות שנעשה מסגה. כי מה נעשה בעיר חצור? בחצור הייתה השקעה יותר גדולה מאשר בפוריה. לא תובעים מאתנו האעה מה לעשות בחצור. זהו מסגה לא לגבי היום, אלא לגבי העתיד. הוא הדלן לגבי פוריה - איש איננו ערב לענין פוריה. אם לא תהיה התפתחות בפוריה? - אנו נשלם בעד זה. ואיננו רוצים לשלם בעד שביאות; ואני אומר כי זהו מסגה, והיום זהו מסגה; אינני מחביש כזה אם אני הייתי לפני 4 שנים בעד פוריה, והיום - נגד.

אנו עומדים על בי פוריה לא תקום, והיא בניגוד לכל התושבים שם; כל זה שקול כנגד 600 אלף לירות. מה כל הלחץ הזה כעת? מדוע מסך 42 שנה - ואני גר בגליל 15 שנה - לא היה כל לחץ כסטח זה? אחם שואלים אותנו: מה תעשו מחר? אני עונה: אני מוכן לחכות עוד 3 שנים עד שיוקם דבר שלם. ואני אומר, כי איננו רוצים לשאת במסגה שעושים אחרים.

מר רסתי:

לאחר כל מה שנאמר כאן, שתקבל הרוטם שהחברים לא הדגישו את הנקודה היסודית, והיא: הנקודה העיקרית איננה בתחבורה, והיא לא בחלול הסבת, אלא - בית-חולים טבריה הוא היחיד בגליל, והוא המרכז והיסוד של האזור הזה. אם מקום זה יהיה טוב, אז הוא יהיה טוב לכולם, ואם יהיה רע - יהיה רע לכולם. אנו משוכנעים שפוריה רע לסביבה, וצדק מר בנאי באמרו שפוריה לא יהיה מרכז. אנו מכירים את הרופאים ואת הפרסונל, הם יסרבו ללכת לפוריה. רעיון פוריה איננו חדש בשבילנו.

אפשר לומר כי היום שאלה זו נפתרה, ואני אומר זאת בטלוא פה. היא נפתרה בזה שבונים 500-600 בנינים בטבריה עלית; תוך שנה זו האנשים יוכלו להסתכם בהם. ע"י כך מוסרת שאלת האקלים החם. המרחק הוא 2-3 ק"מ מטבריה עד לטבריה עלית. ויש שטח מצויין להקמת בית-חולים שם. ואחרי הכל, הישוב בגליל זכאי לבית-חולים טוב וראוי לשמו. ואיננו יכולים לשאת יותר בכל מיני פתרונות ארעיים. לדעתנו, אם יוקם בטבריה עלית בית-חולים, יזן יוקם גם הסנטוריום של ד"ר וולף.

תושבי הגליל אומרים: מבלנו 15 שנה, נסול עוד 5 שנים עד אשר יוקם בית-החולים. איננו אומר שלא ניתן לעשות שיפוץ בבית-חולים טבריה.

בית-חולים צפת יפתח בימים הקרובים, והוא יעזור לפתרון הבעיה הזו.

מר הפט אמר: הישוב תובע, ומוכן מצדו להסתתף במידה מסוימת, בפתרון קבוע ומוסכם ומאוחד עם המוניציפליות, עם קופת-חולים, על מנת שיהא זה פתרון יסודי בסביל הגליל.

ההסוואה שניתנה לגבי תל-הסומר איננה טובה. כיצד אתם מסוויים? תל-הסומר הוא אחד מארבעה בתי-חולים אזורים. כדי להגיע לתל-הסומר וביילינסון, הרי זה ניתן בנקל, אין בעיות; זהו כביש מיטורי. אולם לגסוע 400 מטרים עם סבובים, לדעתי, זה קובע אצל רופא, חולה וכולם. דרך פוריה היא לא דרך.

אני בזה מסכים: כל התושבים, בלי יוצא מן הכללי, הגיעו למסקנה סופית: איננו יכולים לזאת בבית-חולים פוריה.

שר הבריאות י. סרליון: אני רוצה לומר שאיננו מחוייב לא מבחינה מוסרית ולא מבחינה פורמלית לקיים כפי שנאמר ע"י קודמי; כל מה שנאמר איננו מחוייב לקיים.

אני רוצה לעשות היסטוריה, אבל לא כל כך רחבה. בית-חולים פוריה תוכנן עוד לפני הקמת המדינה; ואז באה אלה שתיכננו את זה חסרו מאפשר להקים, וצריכים להקים את הבניין תוך חצי שנה. אם זה לא הוקם עד היום, הרי אין זה באשמת המתכננים.

מטרה הבריאות לא קבל כסף; התחלנו לקבל כסף בסנת 1953. ועתה ברצוני לומר לכם דבר אחד: כל אלה שהם כל כך בעד טבריה, הם מדברים על דבר זמני, בין אם יהיו אצ תיקונים בבית-חולים סוויצר, ובין אם לחכות עוד 5 שנים. אני מחפס מכנה-מטותף.

אני מדבר על בתי-החולים הממשלתיים, ואומר: כל בתי-החולים הממשלתיים הנם זמניים, פרט ל"מב"ם" בחיפה. אם תקחו את בית-החולים הגדול ביותר, תל-הסומר, הרי מבחינה בשחונית, נמצא במקום רע - 10 ק"מ מהגבול. מבחינת המיבנים שלו - יטן, מיבנין רעועים; מבחינת הקרקע - מתברר לפני כמה חודשים שהקרקע היא לא שלנו, ומוכרחה הייתי לבקש הפקעת הקרקע. תנגלה לנו - לגטרי באופן סקרי - שהקרקע איננה שלנו. הוא הדין לגבי "צריפין". אני רואה בי"ח זה כבי"ח זמני. אז אילו היה לי תקציב פיתוח כמו שיש לשר הבריאות בארגנטינה - 700 מיליון פזות (25 פזות = דולר) לתקופה של 3 שנים, כי אז הייתי עושה בפלאות. אולם, זה אין לנו.

מר הפט הסתמך על הרוח של הוועד ה. אני רוצה לומר לך מר הפט, שאילו היו לנו כל כך הרבה מיליונים כמספר המספר הרו"חיים, היינו יכולים לפתור בעיות רבות בארץ. לא תמיד אפשר לקבל רו"ח. בכל רו"ח לא לקחו בחשבון את ההסקעה שנעשתה. אבל אם אתה מסתמך ברו"ח הזה, אז אני אומר: אם המדובר הוא בבחירת טבריה עלית לגבי פוריה, אז לא כדאי להתווכח - כי פוריה היא כמו טבריה, זה היינו הך.

הנקודה השניה: הוועדה דנה בכלל בתכנון האספנוז בגליל, ואז היא באה למסקנה שאם יש להקים בית-חולים קבוע ויפה, אז מני מצטער להגיד מדוני ראש העיר - בית החולים לא צריך להיות בטבריה, אלא בצפת, שתוך גיטוקים רבים, ואחד מהם הוא האקלים.

אני מתייחס לפוריה כך: התכנית היא שאנו
נצטרך לגסט לבצע אותה. אני יודע את הטעב הקיים של תקציב הפיתוח,
ואני יודע כמה שר האוצר רצה לתת לפיתוח בשנה הבאה - סכום שיספיק
לתיקונים בתי-חולים. הרי אני בזה מתנחם. המוסמים אומרים, שאם
לא מבצע את פוריה, יצא איפוא, שנהיה בלי פוריה ובלי טבריה, אלא
רק צפת. אם תושבי הגליל - ואני התרשטתי מאוד מדבריהם, וזאת מבלי
לגרוע מדברי אחרים, מדברי הפט למטל; סר הפט דיבר מעומק לבו.
אם מוכנים לטבול, אז יש לראות את פוריה באופן זמני.

הקמת בתי-חולים בצריפים נעשים תחת לחץ של
עליה, חולים וכו'. סר בבאי אומר, המטסלה עשמה שגיאה; הריני מוכן
לחתום על כך - כל מטסלה עושה שגיאות.

יש הרבה דברים אצלנו שהם זמניים. בתי-חולים
מטסלתיים הם זמניים. יש פתגם האומר: אין דבר יותר קבוע מאשר
זמני. מבחינת תכנון, אז יש הרבה דברים לתקן וכו'.

אני יכול להבין את ראש עיריית טבריה
באמרו, שטוציאים מפעל - זהו ניטוק. אולם כל הניטוקים הללו טובים
מלכתחילה. אני יודע עכשיו כי התנגדות גם בשנת 1953. יתכן שאם
ההתנגדות היתה כה אמיצה, כה מורגשת כפי שהיא עכשיו, אז אולי הייתם
מסכנעים אותי. (פ. צחר: בקסתי להיפגס אתך). אין יהודי שרוצה
לראותי ולא ראה אותי; אני מתחייב על כך.

אני אומר, שאתם צריכים להבין את המציאות.
אנו סובלים בחוסר מוסדות לחולי נפש. אז תכנתי את הדבר הזה: א) נעמיד
את פוריה לרשות חולי נפש, אולם צריך תקציב למספר בלתי-טובל של חולי
נפש. ואין לי תקציב. ב) חשבתי על תכנית להקים בית-חולים חדש, אך
נתקלתי בקשיים, כגון: אין לי סיכוי לקבל מיד, כסף התחלתי, בטביל
בניית בית-חולים. בא סר צחר ואומר: בטאיר את פוריה, ירקב ענין
פוריה - וזה ירקב.

צריך 70 אלף לירות בכדי לגמור את מה שהקימונו,
ו-100 אלף בדביל להקים את מחלקת היולדות. כלומר, במקום להסקיע את
הסכום הדרוש - 170 אלף לירות - לגמר פוריה, להסקיע בסוויצר.
והמוסמים אומרים שאין מה לסכלל בסוויצר. חבל על כל הסקעה שם.
והוועדה הציעה להקים, לא בטבריה עליה, אלא, להקים בית-חולים חדש
במקום סוויצר.

את סוויצר לא נחטל. את סוויצר נהפוך לבי"ס

לאחיות.

זאת ועוד: אמרתם, כי הרופאים והמהנדסים
יסרבו ללכת לפוריה. ואילו אני אומר, הרופאים והמהנדסים יראו
את טבריה כתחנת-מעבר. זאת גם אני רואה. אני רוצה לומר לכם:
בית-חולים סוויצר בטבריה עובד עכשיו בתקן הרבה יותר קטן מאשר יכול
בהתאם לתקציב. הצרה הזאת היא קיימת; היא תהיה קיימת גם בטביל טבריה
עליה, ולא תהיה יותר גרועה מאשר בטביל פוריה. אם כן, יש להתייחס
לפוריה כבית-חולים זמני. זמני יכול להיות גם לשנה.

התכנון הוא להקים בי"ח יפה, אם כי אני מייעץ
לבקר את הצריפים. עכשיו, כטרואים אותם עם הסדורים הפנימיים הסופיים,
זה ממש מרהיב את העיניים, יופי; בדיוק כמו "אסף-הרופא". מבחינת
האזור - גם כן יופי. אולם תהיינה צרות, ואני יודע שתהיינה צרות.

אני מודה לשר הבריאות ולכא"כ המועצות בגליל.
אני חושב, שהדיון היה יסודי, ובישיבה הבאה נמסין

היו"ר ב"צ הרמל:

את הדיון בינינו.

אני מציע לוועדה לבקר את הטבריה.

פ. צחר:

אנו מקבלים את ההצעה בתודה.
(הישיבה נועלה בטעה 12.15.)

היו"ר ב"צ הרמל: